

چالش ها و رهیافت های بالینی درمان خشم و اضطراب ناشی از ترک مت آمفتامین: بررسی انتقادی پژوهش ها با تمرکز بر دارونما و مداخلات مکمل

راحله پورسوسن^۱

۱- کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گچساران، گچساران، ایران

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تاثیر عزت نفس بر مطلوبیت اجتماعی فرزندان با توجه به اعتیاد والدین انجام شد. روش تحقیق، توصیفی از نوع همبستگی بوده است؛ جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه شهرستان گچساران در سال تحصیلی ۱۴۰۳ بوده است. با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای تعداد ۱۵۰ نفر از دانش آموزان دختر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند؛ ابزار پژوهش شامل دو پرسشنامه جهت سنجش عزت نفس از پرسشنامه کوپر اسمیت، مطلوبیت اجتماعی از پرسشنامه توسط کراون و مارلو استفاده شد. تحلیل داده ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون انجام شد. یافته ها نشان داد که عزت نفس کلی بر مطلوبیت اجتماعی فرزندان تاثیر مثبت و معناداری دارد. عزت نفس اجتماعی (همسالان) بر مطلوبیت اجتماعی فرزندان تاثیر مثبت و معناداری دارد. عزت نفس خانوادگی (والدین) بر مطلوبیت اجتماعی فرزندان تاثیر مثبت و معناداری دارد. عزت نفس تحصیلی (آموزشی) بر مطلوبیت اجتماعی فرزندان تاثیر مثبت و معناداری دارد.

واژگان کلیدی: عزت نفس، مطلوبیت اجتماعی فرزندان، اعتیاد والدین، فرزندان

مقدمه

از جمله عواملی که به نظر می رسد بر امید به آینده تحصیلی و سخت رویی تحصیلی دانش آموزان موثر باشد مطلوبیت اجتماعی است. تمایل به مورد تایید قرار گرفتن یک نیاز مشترک بین تمامی انسان ها است؛ همه افراد به طور طبیعی به آن تمایل دارند، تایید و پذیرفته شدن توسط دیگران را دوست دارند و در جهت کسب آن تلاش می کنند (صدق پور و همکاران، ۱۳۸۸). مطلوبیت اجتماعی رفتاری است که می تواند بر امید به آینده و سخت رویی تاثیر بگذارد و همچنین یکی از متغیرهایی است که بر پیشرفت تحصیلی احتمالا تاثیر می گذارد و ما می توانیم رفتارهای اجتماعی را تا حدودی در ارزش های اجتماعی ردیابی کنیم. بنابراین مطلوبیت اجتماعی همانند پیوستاری است که در یک انتهای آن افراد با سطوح بالای مطلوبیت اجتماعی ی که نظرات و تجربیات خود را در مصاحبه ها و پاسخگویی به سوالات تغییر می دهند و در انتهای دیگر آن، افرادی با مطلوبیت پایین که به هیچ وجه نظرات و تجربیات خود را تغییر نمی دهند، قرار دارند. پژوهشگران با بررسی تاثیر این مهارت ها بر سلامت روانی به این نتیجه رسیده اند که افراد با مطلوبیت اجتماعی بالا از سلامت روانی برخوردارند، همچنین مطلوبیت اجتماعی با پیشرفت و عملکرد تحصیلی افراد رابطه مثبت و معنی داری دارد (حسن پور و همکاران، ۱۴۰۲).

پیشینه ی پژوهش

محمدپور و همکاران (۱۴۰۲)، رابطه مطلوبیت اجتماعی و خودکارآمدی در عزت نفس دانش آموزان را مورد بررسی قرار دادند. با در نظر گرفتن و تجزیه و تحلیل درون دادهایی از قبیل متغیرهای شناختی و روحی دانش آموزان، میتوان با آگاهی بیشتری اقدام به کنترل و تسلط بر اعتماد به نفس را داشت. البته علاوه بر عوامل فیزیکی، متغیرهای زیاد دیگری نیز وجود دارند که فرآیند یادگیری و پیشرفت تحصیلی را تحت تاثیر قرار میدهند که با انجام پژوهش میتوان میزان تاثیر آنها را تشخیص داد. وقتی که نظامهای آموزشی اطلاعات لازم را در چنین زمینه های اساسی در اختیار نداشته باشند، نمی توان عملکرد صحیح را در عرصه های مختلف آموزشی و پرورشی انتظار داشت. فراشناخت یک مفهوم چند وجهی است. این مفهوم در برگرفته ی دانش، فرآیندها و راهبردهایی است که شناخت را ارزیابی، نظارت یا کنترل میکنند. اغلب نظریه پردازان بین یعنی باورهای فراشناختی و نظارت دو جنبه از فراشناخت، فراشناختی تمایز قایل شده اند. دانش فراشناختی، اطلاعاتی است که افراد در مورد شناخت خود و راهبردهای یادگیری دارند که این راهبردها بر آنها اثر می گذارد. نظارت فراشناختی به دامنه ای از کارکردهای اجرایی نظیر توجه، کنترل، برنامه ریزی و تشخیص خطاها در عملکرد اشاره دارد. حسن پور و همکاران (۱۴۰۲)، به بررسی رابطه مطلوبیت اجتماعی و خودکارآمدی در عزت نفس دانش آموزان پرداختند. از طرف دیگر متغیر دیگری که می تواند بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تاثیر بگذارد عزت نفس می باشد. عزت نفس را میتوان شاخص استفاده از توانائی ها دانست که نیروی انگیزشی الزم را برای انجام فعالیتهای فراهم می آورد. رغبت ها، علایق، میزان خودارزشمندی و حرمت دهی به خویشتن، نوعی همگامی با استعدادها و توان ذهنی دارد، به طوری که، فرد وقتی، ارزش و اهمیت خود را دریابد و ابراز دارد، در حقیقت استعدادش را ظاهر ساخته است. تحقیقات نشان میدهد که بسیاری از دانش آموزان در توجیه موفقیت ها و شکست ها، قضاوت منطقی ندارند، به گونه ای که نتایج

رفتارهای خود را به عوامل بیرون از خود اسناد میدهند و در خویشتن کمتر، نشانه هایی از ارزشمندی و توانایی را میجویند، اینان به نوعی "درماندگی آموخته" رسیدند و بر این باورند که توانایی عامل موفقیت نیست و شکست را نمیتوان با تلاش جبران کرد. پژوهشهای مربوط به عزت نفس مؤید این اندیشه است که هر شخص دارای یک "تصور از خود" و یک "تصویر آرمانی" است، که همگرایی بین دو تصویر خود، به منزله شاخص عزت نفس و یکی از ویژگیهای مهم شخصیت است که بر جوانب گوناگون زندگی از جمله پیشرفت تحصیلی تاثیر میگذارد. مرادی و همکاران (۱۳۹۷)، به تعیین رابطه عزت نفس با مطلوبیت اجتماعی در دانش آموزان دختر و پسر متوسطه اول منطقه هلیلان پرداختند. روش پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف مورد نظر توصیفی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان مشغول به تحصیل در متوسطه اول منطقه هلیلان می باشد. با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای ۱۰۰ دانش آموز انتخاب شده اند. اطلاعات این پژوهش از طریق پرسشنامه های عزت نفس و مطلوبیت اجتماعی جمع آوری شد و به وسیله نرم افزار SPSS ۲۴ تجزیه و تحلیل داده ها انجام گرفته است. روش مورد استفاده برای آزمون فرضیه های پژوهش ضریب همبستگی پیرسون بوده است که فرضیه ها در سطح ۰.۰۵ آزمون شده اند. یافته های تحقیق نشان میدهد که بین عزت نفس با مطلوبیت اجتماعی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. صفری و همکاران (۱۳۹۲)، اثربخشی جلسات گروهی مصاحبه انگیزشی بر ارتقاء عزت نفس و خودکارآمدی زنان معتاد را مورد مطالعه قرار دادند. روش: تحقیق حاضر، شبه آزمایشی از نوع طرح پیش آزمون-پس آزمون با گروه گواه بود. جامعه مورد مطالعه، شامل تمامی زنان معتاد مراجعه کننده در تابستان ۱۳۹۱ برای ترک اعتیاد به مرکز بازتوانی کمپ اعتیاد آینده روشن شهر اصفهان بود، که تعداد ۳۰ نفر به روش نمونه گیری در دسترس به عنوان نمونه آماری انتخاب شده و به صورت تصادفی به دو گروه آزمایش و گواه (در هر گروه ۱۵ نفر) تقسیم شدند. جلسات مشاوره گروهی به سبک مصاحبه انگیزشی در طی هشت جلسه ۹۰ دقیقه ای بر روی گروه آزمایش اجرا شد. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه عزت نفس کوپراسمیت و خودکارآمدی عمومی استفاده شد. یافته ها: یافته ها نشان دهنده اثربخشی مصاحبه انگیزشی بود. نتیجه گیری: بر اساس یافته های این بررسی می توان نتیجه گرفت که مصاحبه انگیزشی توانسته در افزایش عزت نفس و خودکارآمدی افراد گروه آزمایش موثر واقع شود.

سرمدی و همکاران (۱۳۹۲)، اثربخشی آموزش مهارت های زندگی بر بیان گری و مطلوبیت اجتماعی دانشجویان را مورد مطالعه قرار دادند. از بین ۵۰۰ دانشجوی سال اول، ۴۰ دانشجو با بیان گری متوسط به پایین و مطلوبیت اجتماعی متوسط به بالا به صورت تصادفی در دو گروه ۲۰ نفری به عنوان گروه گواه و گروه آزمایش جایگزین شدند. گروه آزمایش، ۱۸ جلسه ۹۰ دقیقه ای (دو بار در هفته) آموزش مهارت های زندگی دریافت کرد. گروه گواه هیچ آموزشی دریافت نکرد. شرکت کنندگان هر دو گروه، قبل و پس از مداخله به مقیاس بیان گری (لی، هالبرگ، سلمون، و هاس، ۱۹۸۵) و مقیاس مطلوبیت اجتماعی (کراون و مارلو، ۱۹۶۰) پاسخ دادند. نتایج تحلیل کوواریانس نشان دادند که بین میزان بیان گری و مطلوبیت اجتماعی در گروه آزمایش و گواه تفاوت معنادار وجود دارد. یافته ها نشان دادند که آموزش مهارت های زندگی، بیان گری و مطلوبیت اجتماعی را افزایش می دهد.

جدول ۱- خلاصه پیشینه تحقیقات

نویسنده/سال	موضوع پژوهش	جامعه/نمونه	ابزار	نتایج کلیدی
محمدپور و همکاران (۱۴۰۲)	رابطه مطلوبیت اجتماعی و خودکارآمدی در عزت نفس دانش آموزان	۳۰۰ دختر و پسر متوسطه	پرسشنامه کوپر اسمیت؛ مقیاس مطلوبیت اجتماعی	بین عزت نفس و مطلوبیت اجتماعی رابطه مثبت معنادار وجود دارد
حسن پور و همکاران (۱۴۰۲)	نقش خودکارآمدی و مطلوبیت اجتماعی بر پیشرفت تحصیلی	۲۵۰ دانش آموز دبیرستانی	مقیاس خودکارآمدی عمومی، پرسشنامه کراون و مارلو	مطلوبیت اجتماعی با پیشرفت تحصیلی و عزت نفس رابطه مثبت دارد
مرادی و همکاران (۱۳۹۷)	رابطه عزت نفس با مطلوبیت اجتماعی در دانش آموزان هلیلان	۱۰۰ دانش آموز متوسطه اول	SEI، کراون و مارلو	همبستگی مثبت و معنادار
صفری و همکاران (۱۳۹۲)	تأثیر مصاحبه انگیزشی بر عزت نفس و خودکارآمدی زنان معنادار	۳۰ زن معنادار	SEI، خودکارآمدی شرر	افزایش معنادار عزت نفس پس از مداخله
سرمدی و همکاران (۱۳۹۲)	تأثیر آموزش مهارت های زندگی بر مطلوبیت اجتماعی	۴۰ دانشجو	کراون و مارلو، مقیاس بیانگری	مطلوبیت اجتماعی و بیانگری افزایش یافت

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده ها، توصیفی-همبستگی است که به منظور بررسی اثر عزت نفس بر مطلوبیت اجتماعی فرزندان با توجه به وجود اعتیاد والدین انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه شهرستان گچساران در سال تحصیلی ۱۴۰۳ بود که در مجموع ۱۵۰ نفر به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسشنامه عزت نفس کوپراسمیت (SEI) و پرسشنامه مطلوبیت اجتماعی مارلو-کراون بود که روایی و پایایی آن ها در مطالعات پیشین تأیید شده است. داده ها پس از جمع آوری، با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ تحلیل شدند. ابتدا شاخص های آمار توصیفی و آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده ها محاسبه شد و با توجه به عدم نرمال بودن، از ضریب همبستگی اسپیرمن برای آزمون روابط بین متغیرها استفاده گردید. همچنین برای بررسی تفاوت ها در گروه ها بر اساس وضعیت اعتیاد والدین، آزمون من-ویتنی به کار رفت تا تحلیل ها با ماهیت داده ها و طرح تحقیق سازگار باشد.

یافته ها پژوهش

جدول ۲- توزیع فراوانی سن پاسخگویان

سن (سال)	فراوانی (نفر)	(%) درصد
۱۲	۳۸	۲۵/۳
۱۳	۵۲	۳۴/۷
۱۴	۴۰	۲۶/۷
۱۵	۲۰	۱۳/۳
جمع	۱۵۰	۱۰۰

بر اساس جدول فوق، بیشترین تعداد دانش آموزان در سن ۱۳ سال قرار دارند (۳۴/۷٪)، که نشان دهنده تمرکز نمونه بر سال دوم دوره اول متوسطه است. سن ۱۲ سال (۲۵/۳٪) و ۱۴ سال (۲۶/۷٪) تقریباً توزیع مشابهی دارند و نمایانگر تنوع پایه های تحصیلی هفتم و نهم هستند. کمترین فراوانی مربوط به سن ۱۵ سال (۱۳/۳٪) است که احتمالاً شامل دانش آموزانی با تأخیر تحصیلی یا ورود دیرتر به مدرسه می شود. این توزیع سنی تا حد زیادی با ساختار سنی متداول در مدارس دوره اول متوسطه همخوانی دارد و نشان می دهد که میانگین ۱۳/۲ سال منعکس کننده گروه غالب (۱۳ ساله ها) است.

جدول ۳- توزیع فراوانی پایه تحصیلی

پایه تحصیلی	فراوانی (نفر)	(%) درصد
هفتم	۵۴	۳۶
هشتم	۵۱	۳۴
نهم	۴۵	۳۰
جمع	۱۵۰	۱۰۰

بر اساس داده های جدول، بیشترین تعداد دانش آموزان در پایه هفتم حضور دارند (۳۶٪)، که نشان می دهد بخش قابل توجهی از نمونه در ابتدای دوره اول متوسطه قرار دارد. پایه های هشتم (۳۴٪) و نهم (۳۰٪) توزیع تقریباً متعادلی دارند که تنوع تحصیلی نمونه را تضمین می کند. این توزیع متوازن در پایه های مختلف، امکان بررسی روابط متغیرهای پژوهش در سطوح تحصیلی گوناگون را فراهم می سازد.

جدول ۴- توزیع وضعیت اعتیاد والدین

وضعیت اعتیاد والدین	فراوانی (نفر)	(%) درصد
حداقل یک والد معتاد	۴۱	۲۷/۳
بدون والد معتاد	۱۰۹	۷۲/۷
جمع	۱۵۰	۱۰۰

نتایج نشان می‌دهد که ۲۷.۳٪ از دانش‌آموزان دارای حداقل یک والد مبتلا به اعتیاد هستند، در حالی که ۷۲.۷٪ بدون والد معتاد گزارش شده‌اند. این توزیع بیانگر آن است که هرچند اکثریت نمونه در خانواده‌های بدون مشکل اعتیاد زندگی می‌کنند، اما نسبت قابل توجهی از آن‌ها در معرض شرایط خانوادگی پرتنش قرار دارند که می‌تواند بر عزت نفس و مطلوبیت اجتماعی اثرگذار باشد. حضور این دو گروه متمایز، بستر مناسبی برای مقایسه اثرات اعتیاد والدین بر متغیرهای اصلی پژوهش فراهم می‌کند.

برای بررسی توزیع داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف استفاده شد. نتایج در جدول ۵ آمده است:

جدول ۵- آزمون کولموگروف-اسمیرنوف

نتیجه	Sig	K-S آماره	متغیر
نرمال نیست	.۰۰۰۰	.۰۱۷۶	عزت نفس
نرمال نیست	.۰۰۰۰	.۰۱۸۳	مطلوبیت اجتماعی

تفسیر: در هر دو متغیر، سطح معناداری کمتر از ۰.۰۵ به دست آمد؛ بنابراین فرض نرمال بودن رد می شود و روش های آماری ناپارامتریک مانند آزمون همبستگی اسپیرمن مناسب است.

با توجه به نتایج آزمون نرمال بودن، از ضریب همبستگی اسپیرمن برای بررسی رابطه بین ابعاد عزت نفس و مطلوبیت اجتماعی استفاده شد.

جدول ۶- ضرایب همبستگی اسپیرمن

نتیجه	Sig	ضریب همبستگی	بعد عزت نفس
مثبت و معنادار	۰.۰۰۰	۰.۹۹۸	عزت نفس کلی
مثبت و معنادار	۰.۰۰۰	۰.۷۷۵	عزت نفس اجتماعی (همسالان)
مثبت و معنادار	۰.۰۰۰	۰.۶۶۳	عزت نفس خانوادگی (والدین)
مثبت و معنادار	۰.۰۰۰	۰.۵۴۲	عزت نفس تحصیلی (آموزشی)

- بیشترین همبستگی: عزت نفس کلی ($r=0.998$) → بیانگر نقش قوی برداشت کلی فرد از ارزشمندی خود در شکل دهی مطلوبیت اجتماعی.
- کمترین همبستگی: عزت نفس تحصیلی ($r=0.542$) → گرچه رابطه معنادار دارد، اما قدرت پیش بینی مطلوبیت اجتماعی آن کمتر از سایر ابعاد است.
- بعد اجتماعی (همسالان): ضریب $r=0.775$ → اهمیت چشمگیر روابط همسالان در ایجاد تصویر مثبت اجتماعی.
- بعد خانوادگی: $r=0.663$ → اثر روابط حمایتی والدین بر حفظ و ارتقای مطلوبیت اجتماعی حتی با وجود مشکلات خانوادگی.

نتیجه گیری

نتایج حاکی از آن است هر چه قدر تعریف و تمجید افراد بیشتر باشد عزت نفس فرزندان و دانش آموز افزایش می یابد ولی عزت نفس با میزان تحصیلات افراد رابطه مستقیم ندارد زیرا دانش آموزان در مناطق محروم با وجود کمبود امکانات از فرصت های خود به خوبی استفاده می کنند. نتایج این تحقیق نشان داد که عزت نفس در تمام ابعاد آن، به ویژه عزت نفس کلی، نقشی تعیین کننده در افزایش مطلوبیت اجتماعی فرزندان دارد. این یافته مؤید دیدگاه های روان شناسی رشد است که عزت نفس را به عنوان یکی از مهم ترین عوامل پیش بینی کننده مهارت ها و روابط اجتماعی معرفی می کند. در زمینه دانش آموزانی که والدین معتاد دارند، ایجاد بسترهای حمایتی و فراهم کردن فرصت های موفقیت اجتماعی و تحصیلی می تواند به طور مستقیم احساس ارزشمندی آنان را ارتقا دهد و اثرات منفی محیط خانوادگی را تعدیل کند. با توجه به اهمیت موضوع، توصیه می شود مدارس و مشاوران تربیتی برنامه های ارتقای عزت نفس (مانند کارگاه های مهارت های زندگی، گروه درمانی، مشاوره تحصیلی) را برای این گروه های دانش آموزی اجرا کنند. همچنین تحقیقات آتی می توانند با استفاده از روش های کیفی، عمق بیشتری به فهم سازوکارهای این ارتباط بدهند.

منابع:

- جعفری، مهدی، رهنما، سمیه. (۱۴۰۱). تأثیر اعتیاد والدین بر سلامت روانی و اجتماعی فرزندان. پژوهش در سلامت روانی، ۱۶(۳)، ۱۱۲-۱۲۵.
- دلاور، علی. (۱۴۰۰). روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر ویرایش.
- سرمد، زهره، بازرگان، عباس، حجازی، الهه. (۱۳۹۹). روش های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: انتشارات آگاه.
- غیرتی آرانی، عماد، ۱۴۰۱، رابطه مطلوبیت اجتماعی و خودکارآمدی با عزت نفس دانش آموزان ابتدایی
- فانی، حجت اله. سمایی، مسعود. ۱۳۹۵. بررسی رابطه مطلوبیت اجتماعی و خودکارآمدی با عزت نفس دانش آموزان پسر دوره اول متوسطه شهرستان اقلید در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴. غیر دولتی - دانشگاه آزاد اسلامی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت - دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی - ۱۳۹۵ - [کارشناسی ارشد]
- کوپراسمیت، استنلی. (۱۳۷۱). پرسشنامه عزت نفس کوپراسمیت (SEI). ترجمه و اقتباس: محمد محمدی. تهران: انتشارات روان
- محمدپور، سالار. فتوحی، محمدرضا. اصغری، بابک. انفرادی، فرید، ۱۴۰۲، رابطه مطلوبیت اجتماعی و خودکارآمدی در عزت نفس دانش آموزان، سیزدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی، تهران، ۱۴۰۲، <https://civilica.com/doc/۱۷۷۴۱۰۲>
- مرادی، علی رضا. طهماسبی، زهرا. بادزهر، حسین. کاکي، روح اله، ۱۳۹۷، تعیین رابطه عزت نفس با مطلوبیت اجتماعی در دانش آموزان دختر و پسر متوسطه اول منطقه هلیلان، پنجمین کنفرانس بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک زندگی، قزوین، ۱۴۰۲، <https://civilica.com/doc/۸۱۵۳۸۸>
- ورمزیار، فاطمه، موسوی زاده، راضیه. (۱۴۰۲). بررسی ارتباط عزت نفس با مهارت های اجتماعی نوجوانان. فصلنامه علوم تربیتی ایران، ۱۹(۲)، ۴۵-۵۸.
- Marlowe, David, & Crowne, Douglas P. (۱۹۶۰). A new scale of social desirability independent of psychopathology. *Journal of Consulting Psychology*, ۲۴(۴), ۳۵۴-۳۴۹.
 - Pallant, Julie. (۲۰۲۰). *SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analysis using SPSS* (۷th ed.). New York: McGraw-Hill Education.
 - Field, Andy. (۲۰۱۸). *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics* (۵th ed.). London: Sage.
 - World Health Organization. (۲۰۲۳). *Global report on alcohol, drugs and health*. Geneva: WHO Press.
 - Harter, Susan. (۲۰۱۵). *The Construction of the Self: Developmental and Sociocultural Foundations* (۲nd ed.). New York: Guilford Publications.

Abstract

This study aimed to investigate the effect of self-esteem on children's social desirability with regard to parental addiction. The research was descriptive and correlational; the statistical population of the study included all female students in the first year of high school in Gachsaran city in the academic year ۱۴۰۳. Using a multi-stage cluster random sampling method, ۱۵۰ female students were selected as a statistical sample; the research tool included two questionnaires to measure self-esteem: the Cooper Smith questionnaire, and social desirability: the Crown and Marlow questionnaire. Data analysis was performed using the Pearson correlation test. The findings showed that general self-esteem has a positive and significant effect on children's social desirability. Social self-esteem (peers) has a positive and significant effect on children's social desirability. Family self-esteem (parents) has a positive and significant effect on children's social desirability. Academic self-esteem (educational) has a positive and significant effect on children's social desirability.

Keywords: Self-esteem, social desirability of children, parental addiction, children